

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

LOŠTICE (OKR. ŠUMPERK)

Náměstí Míru. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu v Lošticích na náměstí Míru byl prozkoumán zahloubený objekt 12, který měl oválný půdorys a hruškovitý řez. Zásyp tohoto objektu – tzv. zásobnice obsahoval keramické zlomky z období kultury lužických popelnicových polí.

Jakub Vrána

Resumé

Loštice (Bez. Šumperk). Platz Míru. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

LUDĚŘOV (OKR. OLOMOUC)

„Pod kříby“. Kultura lužických popelnicových polí. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci říjnu 2008 proběhly zemní práce související s výstavbou rodinného domku p. Vysloužilové na parc. č. 691/34, k. ú. Luděřov (ZM ČR 1:10 000, list 24-22-16, v bodě o souřadnicích 455 mm od Z a 61 od J s. č.). Ve vyhloubených základových pasech byly zjištěny dva větší sídlištní objekty. Ty poskytly jen velmi sporadický keramický materiál, který lze velmi rámcově datovat do doby popelnicových polí. I toto drobné zjištění však dokládá existenci dosud neznámé archeologické lokality.

Pavel Fojtík

Resumé

Luděřov (Bez. Olomouc). „Pod kříby“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MARTINICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U hruštiček“. KLPP. Sídliště. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V červenci a srpnu 2008 byl v souvislosti se stavbou rychlostní komunikace R 49 Hulín–Fryšták prozkoumána lokalita u obce Martinice v trati „U hruštiček“.

Lokalita se nachází na rovinném terénu, asi 300 m od západního okraje obce Martinice v nadmořské výšce 236–238 m a je identifikována na mapě ZM ČR 1:10 000, list 25–31–09, těmito koordináty: 430 mm od západní sekční čary (Z s.č.) a 113 mm od jižní sekční čary (J s.č.), 435 mm od Z s.č. a 113 mm od J s.č., 425 mm od Z s.č. a 81 mm od J s.č., 431 mm od Z s.č. a 72 mm od J s.č., 396 mm od Z s.č. a 71 mm od J s.č., 415 mm od Z s.č. a 81 mm od J s.č..

Během měsíců července a srpna roku 2008 se zde prozkoumalo 6 žárových hrobů a 51 objektů. Většina zlomkového keramického materiálu je atypická, proto jen na základě několika kousků keramiky lze část objektů datovat rámcově do KLPP. Žárové pohřby byly uloženy v nádobě (H1, H2, H3, H5, H6) kromě hrobu H4, kde byl

popel uložen v jamce. Kvůli mělkému uložení nádob s pohřbem došlo při skrývce k jejich částečnému poškození.

Martin Paulus

Resumé

Martinice (Bez. Kroměříž). „U hruštiček“. Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

MLADEČ (OKR. OLOMOUC)

„Plavatisko“. KLPP. Sídliště. Systematický výzkum.

Při geologické sondáži, zaměřené na řešení problematiky paleolitických nálezů v Mladečských jeskyních, byly zjištěny doklady pravěkého osídlení. Dvě navzájem křížící se sondy byly situovány v trati Plavatisko (JTSK: -562754.14 -1107270.99) v průměrné nadmořské výšce 270 m. V ramenech sond byly dokumentovány tři zahloubené objekty, které obsahovaly zvířecí kosti a keramiku. Rámcově spadají do období kultury lužických popelnicových polí.

Tomáš Zacha, Petr Neruda

Resumé

Ceramics and animal bones were documented in three pits situated on the hill of Plavatisko near Mladeč village (Olomouc district).

MODŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybníky“. Areál firmy Rova. Parc. č. 1690/55. ÚK, SMK, podolská fáze KSPP. Pohřebiště, sídliště. Záchranný výzkum.

V JZ části odkryté plochy, v bezprostřední blízkosti železnice ve směru Brno–Videň, byl zachycen okraj kostrového pohřebiště z období ÚK, ze kterého bylo prozkoumáno 13 hrobů. Část pohřebiště byla okrajově porušena rozsáhlým hliníkem z období podolské fáze KSPP, v jehož zásypu byly nalézány izolované i větší části kostí i keramických milodarů. Některé hroby zůstaly zachovány na dně mělčí SV části hliníku. V únětických hrobech, přestože byly převážně vyloupeny již v pravěku, byly nalezeny skrčené kostry s početnými milodary (bronzová čelenka, nákrčník, jehlice, dýky, spirálovité závitky, mušle atd.). Některé z větších hrobů byly zavaleny značným množstvím kamení (místní zelená břidlice), v jednom dokonce spočívaly dva rozměrné monolity (patrně stély).

Jeden žárový hrob H 3823, uložený v hliníku k. 2761, náležel patrně staršímu období KSPP nebo ještě období SMK, ve výše zmíněném hliníku k. 2662/2663 byly kromě rozrušených únětických hrobů odkryty také dva žárové hroby z období podolské fáze KSPP a drobný kovový depot bronzových kroužků svázaných bronzovou jehlicí.

Ke zbývajícím pohřebištím náležely z časového hlediska sídlištní objekty, které byly lokalizovány v SV až

JV okrajové části odkryté plochy. ÚK bylo možné přisoudit zásobní jámy vakovitého tvaru, které poskytly bohatý keramický a osteologický materiál starší či klasické fáze. SMK náležely s největší pravděpodobností půdorysy čtyř dvouřadých nadzemních sloupových staveb. V jedné z nich byla ve sloupové jámě nalezena kompletní amfora uložená dnem vzhůru. Toto zjištění významně podporuje hypotézu o podobném stáří analogického cca 40 m dlouhého půdorysu halové stavby, která byla objevena r. 2008 na sousední ploše firmy Terramet.

„Rybníky“. Areál firmy Terramet. Parc. č. 1690/52 a 1690/54. SMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Mladšímu úseku střední doby bronzové náležel rozsáhlý hliník k. 1785, dlouhý více než 40 m a široký 15–23 m, který byl zkoumán v deseti sektorech, jež zastihly dno v hloubce 1–2 m. V jeho výplni, zvláště však ve dně a na vzniklých profilech, byly lokalizovány výkopy, které naznačují způsob, kterým mohl tak rozsáhlý objekt vzniknout. Ze zásypu hliníku byla získána mimořádně početná kolekce keramiky a také několik bronzových předmětů (dýka, jehlice). Do stejného období bylo možné zahrnout také jámu k. 1775, do které byla vsazena rozměrná nádoba. Zmínit lze dále bohatší objekty k. 2560, 1784 a zejména zásobní jámu k. 2611, ze které pochází zlomek bronzového náramku.

Interpretačně značně problematicky se vyjímal systém dvou řad mohutných sloupových jam, které byly zachyceny v přímočarém uspořádání v délce téměř 40 m a v šíři cca 1,5 m. I když tato vyšší struktura vykazuje dosti značné podobnosti v orientaci s halštatskými hroby (SSV-JJZ), byly ze zásypů sloupových jam získány pouze zvířecí kosti a zlomky keramiky z období SMK.

Petr Kos, David Parma

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov). Rybníky. Aunjetitzer Kultur, Die mitteldonauländischen Hügelgräberkultur, Podoler Phase der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur. Gräberfeld, Siedlung, Rettungsgrabung.

Modřice (Bez. Brno-venkov), Rybníky. Mitteldonauländischen Hügelgräberkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOŘICE (OKR. PROSTĚJOV)

„Pololány u studánky“. Střední až mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu souvisejícího s budováním východního obvodu obce Mořice (podrobnější charakteristika lokality – viz oddíl Doba římská a stěhování národů) byly zachyceny též doklady osídlení spadající na přelom střední a mladší doby bronzové. Jednalo se hned o tři sídlištní objekty s nečetným archeologickým materiálem tohoto období.

Pavel Fojtík

Resumé

Mořice (Bez. Prostějov). „Pololány u studánky“. Mitteldonauländische Hügelgräberkultur/Lausitzer Urnenfelder Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLOMOUC)

„K Baběnci“. Kultura lužických popelnicových polí. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci březnu až květnu 2008 byly v poloze K Baběnci na katastru Náměště na Hané prováděny rozvody nízkého napětí v místě plánované výstavby kolonie rodinných domů. Provedené výzkumy doplnily naše informace k pravěkému osídlení místa o nálezy kultury lužických popelnicových polí, konkrétně pak ze závěru její slezské fáze. Jeden z objektů (503) obsahoval značné množství železné strusky, ale jen několik drobných zlomků keramiky z písčitého materiálu. Ty ho dovolují datovat do raného středověku. Z dřívějšíka jsou z okolí potoka Baběnce známy nálezy kultury s lineární keramikou, s vypíchanou keramikou, s moravskou malovanou keramikou a zvoncovitých pohárů (Janásek 1963–1964). Z výkopů na jednom z neohlášených RD v ulici K Baběnci vyzvedl T. Přidal několik střepů z pozdní doby římské.

Již dříve narazil v zahradě domu čp. 91 otec pana Josefa Kapounka, dnešního majitele usedlosti, při kopání základu k zídce na hrob kultury se šňůrovou keramikou. Dochovalo se několik lidských kostí, spodek hrnce a kamenný sekeromlat (Šmíd 2007).

Miroslav Šmíd

Literatura

Janásek, J. 1963–1964: Z pravěké minulosti Náměště na Hané. Sborník III. Karlu Tihelkovi, Brno, 197–202.

Šmíd, M. 2007: Náměšť na Hané (okr. Olomouc), Přehled výzkumů 48, 365–366.

Resumé

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc). „K Baběnci“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. KLÁŠTERNÍ HRADISKO, OKR. OLOMOUC)

Ulice U Hradiska, parc. č. 57/23. KPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum byl vyvolán terénními úpravami v souvislosti s výstavbou parkoviště situovaného západně od budovy č. p. 42 (viz Čížmář, Kohoutek 1998). Zkoumaná plocha o rozměrech 8 × 10 m je na ZM ČR 1:10 000, list 24-22-14, rok vydání 1998, mezi body 462:57, 463:57, 462:56 a 463:56. Vrstva ornice o mocnosti 0,35–0,40 m, která nasedala na podloží tvořené prachovou jílovitou hlínou, obsahovala zlomky keramiky da-